

Cauza C-627/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

13 octombrie 2023

Instanța de trimitere:

Cour de cassation (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

29 septembrie 2023

Recurente:

Commune de Schaerbeek

Commune de Linkebeek

Intimată:

Holding Communal SA

1. Obiectul și datele litigiului:

- 1 Societatea pe acțiuni Holding communal (fostă Crédit communal de Belgique) are ca acționari provinciile și comunele care se finanțează de la aceasta. Ea deține o participație importantă în societatea pe acțiuni Dexia și în societatea pe acțiuni Dexia banque (devenită Belfius banque).
- 2 Pentru a combate criza bancară din 2008, aceasta a participat la majorarea capitalului societății pe acțiuni Dexia cu 500 de milioane EUR. În vederea îndeplinirii acestui angajament, consiliul de administrație al societății pe acțiuni Holding communal a decis să apeleze la acționari propunând majorări de capital, în special prin aporturi în numerar, care sunt aprobate în cadrul adunării generale a acționarilor din 30 septembrie 2009.
- 3 Toți acționarii acceptă să subscrie la majorările de capital.
- 4 La 7 decembrie 2011, adunarea generală extraordinară a societății pe acțiuni Holding communal a decis dizolvarea și lichidarea acesteia. Întrucât nu a putut fi

distribuit niciun excedent din lichidare, acționarii și-au pierdut subscrierile în integralitate.

- 5 Comunele Schaerbeek și Linkebeek solicită anularea subscrierii lor la majorările de capital pentru absența publicării unui prospect prealabil invitației acționarilor de a subscrie la majorările de capital.
- 6 Prin hotărârea din 12 aprilie 2022, cour d’appel de Bruxelles (Curtea de Apel din Bruxelles) a confirmat hotărârea prin care acțiunea acestora a fost respinsă. Asemenea primei instanțe, instanța de apel a apreciat că, neputând fi tranzacționate, titlurile emise cu ocazia majorărilor de capital litigioase nu erau valori mobiliare, astfel încât legea care impunea publicarea unui „prospect” nu era aplicabilă.
- 7 Sesizată cu recurs, Cour de cassation (Curtea de Casație) examinează noțiunea de valoare mobilă care figurează în directiva transpusă în dreptul belgian.

2. Dispozițiile în cauză:

A. *Dreptul Uniunii*

Directiva 2003/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau pentru admiterea valorilor mobiliare la tranzacționare și de modificare a Directivei 2001/34/CE

- 8 Articolul 1, intitulat „Obiectul și domeniul de aplicare”, prevede:

„(1) Prezenta directivă are ca obiect armonizarea prevederilor privind întocmirea, aprobarea și difuzarea prospectului care urmează să fie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau pentru admiterea valorilor mobiliare la tranzacționarea pe piața reglementată situată sau operând pe teritoriul unui stat membru.”

- 9 Articolul 2, intitulat „Definiții”, prevede:

„(1) În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

(a) «valori mobiliare» înseamnă valorile mobiliare astfel cum au fost definite la articolul 1 punctul (4) din Directiva 93/22/CEE, cu excepția instrumentelor pieței monetare astfel cum au fost definite la articolul [1] punctul (5) din Directiva 93/22/CEE și a căror scadență este mai mică cu douăsprezece luni; pentru aceste instrumente, se poate aplica legislația internă; [...].”

Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/CEE a Consiliului

- 10 Articolul 4, intitulat „Definiții”, prevede:

„1. În sensul prezentei directive, prin următorii termeni se înțelege:

[...]

18. «valori mobiliare» înseamnă categoriile de titluri care pot fi tranzacționate pe piața capitalurilor (cu excepția instrumentelor de plată), precum:

(a) acțiunile la întreprinderi și alte titluri echivalente acțiunilor la întreprinderi, la întreprinderi de tip parteneriat sau la alte entități, precum și certificatele reprezentative de acțiuni;

[...]”

- 11 Articolul 69 prevede:

„Abrogarea Directivei 93/22/CEE

Directiva 93/22/CEE se abrogă de la 1 noiembrie 2007. Trimiterile la Directiva 93/22/CEE se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Trimiterile la termeni definiți de Directiva 93/22/CEE sau la articole din această directivă se interpretează ca trimiteri la termenul echivalent definit în prezenta directivă sau la articolul corespunzător din prezenta directivă.”

B. Dreptul belgian

- 12 Legea din 16 iunie 2006 privind ofertele publice de instrumente de plasament și admiterile de instrumente de plasament la tranzacționarea pe piețele reglementate a transpus în dreptul belgian Directiva 2003/71.

3. Argumentele părților:

A. Comunele Schaerbeek și Linkebeek

- 13 Legea din 16 iunie 2006, denumită și „Legea privind prospectele”, prevede că orice ofertă publică de instrumente de plasament efectuată pe teritoriul belgian și orice admitere a instrumentelor de plasament la tranzacționarea pe o piață reglementată belgiană necesită publicarea prealabilă a unui prospect de către emitent, ofertant sau persoana care solicită admiterea la tranzacționare pe o piață reglementată, după caz.

- 14 În lipsa publicării prealabile a unui prospect, subscrierile la majorările de capital litigioase sunt lovite de nulitate absolută.
- 15 Prima instanță a decis în mod eronat că „Legea privind prospectele” nu era aplicabilă în speță pentru motivul că majorările de capital nu au condus la emiterea de „valori mobiliare” în sensul „Legii privind prospectele”, întrucât acțiunile emise nu puteau fi tranzacționate pe piața de capital din moment ce nu puteau fi deținute decât de entități comunale și provinciale, iar cesiunea lor era supusă aprobării consiliului de administrație.
- 16 Astfel, din termenii legii rezultă că valorile mobiliare a căror ofertă adresată unor persoane trebuie să conducă la publicarea prealabilă a unui prospect includ, fără restricții, „acțiunile societăților”. Persoanele cărora le este comunicată oferta nu sunt definite. Nu se precizează că aceste persoane nu pot prezenta calități comune și nici că ele nu pot fi deja acționare. Aceste dispoziții legale nu impun nicidecum, pentru aplicarea lor, ca cesiunea acestor acțiuni ale societăților să fie liberă de orice condiție.
- 17 În consecință, indiferent dacă cesiunea acestora face sau nu obiectul unor restricții, precum necesitatea unei aprobări din partea consiliului de administrație, ori dacă „persoanele” în cauză aparțin sau nu unei categorii specifice, precum entitățile comunale și provinciale, aceste aspecte rămân fără incidență asupra aplicării Legii din 16 iunie 2006.
- 18 Existența acestor caracteristici nu permite să se înlăture posibilitatea de a tranzacționa acțiunile societății pe piețele de capital și, prin urmare, nici să fie excluse, numai pe acest temei, din domeniul de aplicare al Legii din 16 iunie 2006.
- 19 De altfel, instanța de fond a indicat în mod eronat că „dacă intenția legiuitorului ar fi fost aceea de a include toate acțiunile în categoria instrumentelor de plasament, inclusiv pe acelea care nu pot fi tranzacționate, acesta nu ar fi prevăzut la articolul 5 al Legii din 16 iunie 2006 [care preia conținutul articolului 4 alineatul (1) punctul 18 din Directiva 2004/39] că numai acțiunile care pot fi tranzacționate constituie valori mobiliare și, prin urmare, instrumente de plasament în sensul legii [din 16 iunie 2006]”.
- 20 Or, acțiunile societăților, indiferent de condițiile și de eventualele modalități care trebuie respectate cu ocazia cesiunii lor, pot fi tranzacționate pe piețele de capital, chiar dacă această tranzacție trebuie să conducă la o operațiune realizată cu entități comunale și provinciale și dacă ea este supusă aprobării consiliului de administrație.

B. Societatea pe acțiuni Holding communal

- 21 Societatea pe acțiuni Holding communal contestă aplicarea legii din 16 iunie 2006 și este de acord cu aprecierile primei instanțe.

4. Aprecierea efectuată de Cour de cassation (Curtea de Casație):

- 22 În temeiul Legii din 16 iunie 2006, prin valori mobiliare trebuie să se înțeleagă toate categoriile de instrumente de plasament care pot fi tranzacționate pe piața de capital, cum ar fi, în special, acțiunile societăților.
- 23 În hotărârea atacată pronunțată de instanța de apel se arată că „prima instanță a decis că Legea [din 16 iunie 2006] nu era aplicabilă în prezentul litigiu pentru motivul că majorările de capital litigioase nu au condus la emiterea de «valori mobiliare» în sensul legii, întrucât acțiunile emise nu erau tranzacționate pe piața de capital” și se confirmă că aceste acțiuni „nu erau valori mobiliare în sensul Legii [din 16 iunie 2006]”, din moment ce astfel de acțiuni „nu puteau fi deținute decât de entități comunale și provinciale, iar cesiunea lor era supusă aprobării consiliului de administrație”.
- 24 Legea din 16 iunie 2006 transpune în dreptul belgian Directiva 2003/71/CE menționată mai sus.
- 25 Având în vedere că examinarea motivului presupune interpretarea articolului 2 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2003/71/CE, care face trimitere el însuși la articolul 4 alineatul (1) punctul 18 din Directiva 2004/39/CE, este necesar să se adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene întrebarea preliminară enunțată mai jos.

5. Întrebare preliminară:

- 26 Cour de cassation suspendă judecarea cauzei până când Curtea de Justiție a Uniunii Europene se va fi pronunțat cu privire la următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2003/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau pentru admiterea valorilor mobiliare la tranzacționare și de modificare a Directivei 2001/34/CE, care face la rândul său trimitere la articolul 4 alineatul (1) punctul 18 din Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/CEE a Consiliului, trebuie interpretat în sensul că noțiunea de valoare mobilă care poate fi tranzacționată pe piața de capital include acțiunile unei societăți holding care nu pot fi deținute decât de provincii și de comune și a căror cesiune este supusă aprobării consiliului de administrație?”